

Olimpiada Națională de Informatică, Etapă județeană, Clasa a VII-a Descrierea soluțiilor

Comisia științifică

March 2, 2026

Problema 1. Bonsai

Propusă de: stud. Cotoi Rareș-Andrei, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Cerința 1.

Un bonsai de rază $R = 0$ poate fi plantat pe parcela $A[i][j] > 0$ dacă una dintre următoarele condiții este adevărată:

- $i = 1$ sau $i = N$ sau $j = 1$ sau $j = M$;
- $A[i-1][j] = 0$ sau $A[i][j-1] = 0$ sau $A[i+1][j] = 0$ sau $A[i][j+1] = 0$.

Pentru rezolvarea cerinței 1 este suficient să parcurgem matricea A și să verificăm pentru fiecare $A[i][j]$ dacă una din condițiile de mai sus este adevărată.

Pentru a rezolva eficient cerințele 2 și 3, este necesar să cunoaștem rapid, pentru orice parcelă $A[i][j]$, cât de mult ne putem extinde în cele patru direcții (Nord, Sud, Est, Vest) fără a întâlni o valoare nulă. Vom construi patru matrice auxiliare, astfel:

- $U[i][j]$: lungimea maximă a brațului în sus pornind din (i, j) ;
- $D[i][j]$: lungimea maximă a brațului în jos;
- $L[i][j]$: lungimea maximă a brațului la stânga;
- $R[i][j]$: lungimea maximă a brațului la dreapta.

Pentru fiecare element, relațiile de recurență sunt:

- stânga (L) și sus (U) — se calculează parcurgând matricea de la $(1, 1)$ la (N, M) :

$$L[i][j] = \begin{cases} 0, & \text{dacă } A[i][j] = 0 \\ L[i][j-1] + 1, & \text{altfel} \end{cases}$$

$$U[i][j] = \begin{cases} 0, & \text{dacă } A[i][j] = 0 \\ U[i-1][j] + 1, & \text{altfel} \end{cases}$$

- dreapta (R) și jos (D) — se calculează parcurgând matricea invers, de la (N, M) la $(1, 1)$:

$$R[i][j] = \begin{cases} 0, & \text{dacă } A[i][j] = 0 \\ R[i][j+1] + 1, & \text{altfel} \end{cases}$$

$$D[i][j] = \begin{cases} 0, & \text{dacă } A[i][j] = 0 \\ D[i+1][j] + 1, & \text{altfel} \end{cases}$$

Raza maximă posibilă a unui bonsai cu centrul în (i, j) este minimul dintre extinderile în cele 4 direcții:

$$Raz_{max}[i][j] = \min(U[i][j], D[i][j], L[i][j], R[i][j]) - 1$$

(scădem 1 deoarece toate cele 4 matrice auxiliare includ și centrul (i, j) în lungimea calculată.)

Cerința 2.

Având calculate valorile $Raz_{max}[i][j]$ pentru toate celulele matricei, soluția constă în parcurgerea acestora pentru a determina valoarea maximă globală R_{max} (dacă $Raz_{max}[i][j] > R_{max}$, actualizăm R_{max}).

Complexitatea timp este $O(N \cdot M)$, iar această soluție obține 41 de puncte pentru $C = 2$. O abordare mai ineficientă care obține, de asemenea, 31 de puncte este parcurgerea matricei și verificarea, pentru fiecare element, cât ne putem extinde pe cele 4 direcții, fără a întâlni o valoare nulă sau a ieși din matrice și reținem valoarea maximă.

Cerința 3.

Deoarece importanțele parcelor sunt numere naturale, suma maximă pentru un centru fixat se obține întotdeauna alegând raza maximă posibilă ($Raz_{max}[i][j]$).

O abordare directă presupune ca, pentru fiecare centru (i, j) , să parcurgem element cu element brațele bonsaiului de rază $Raz_{max}[i][j]$ pentru a calcula suma. Complexitatea acestei abordări este $O(N \cdot M \cdot \min(N, M))$ și obține 9 puncte pentru $C = 3$.

Pentru a calcula suma în $O(1)$, vom utiliza sume parțiale pe linii și pe coloane:

- $SP_Lin[i][j]$: suma elementelor de pe linia i , de la coloana 1 la j ;
- $SP_Col[i][j]$: suma elementelor de pe coloana j , de la linia 1 la i .

Suma unui bonsai cu centrul în (i, j) și raza $r = Raz_{max}[i][j]$ se calculează astfel:

- Suma pe orizontală (S_H): $SP_Lin[i][j+r] - SP_Lin[i][j-r-1]$;
- Suma pe verticală (S_V): $SP_Col[i+r][j] - SP_Col[i-r-1][j]$;
- Suma Totală: $S_H + S_V - A[i][j]$ (scădem centrul o dată deoarece a fost inclus în ambele sume).

Vom reține soluția care oferă suma maximă, respectând criteriile de departajare din enunț (raza maximă, apoi linia minimă, apoi coloana minimă). Complexitatea totală este $O(N \cdot M)$.

Problema 2. Mario

Propusă de: stud. Mogovan Jonathan, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Cerința 1.

Se parcurg simultan cele două șiruri și se calculează $|A[i] - B[i]|$ pentru fiecare indice i . Se rețin maximul curent și indicele primei apariții a acestuia, actualizând indicele doar dacă diferența curentă îl depășește strict pe cel reținut (pentru a garanta indicele minim). Complexitatea de timp este $O(N)$.

Cerința 2.

Trebuie să găsim indicele de început al ferestrei de lungime fixă K pe care Mario consumă energia totală maximă, cu preferință pentru indicele minim în caz de egalitate.

Soluție naivă — $O(N \cdot K)$. Pentru fiecare fereastră de lungime K , se recalculează suma de la zero. Această abordare obține punctaj parțial.

Soluție eficientă — Sume prefixate, $O(N)$. Definim $SP[0] = 0$ și $SP[i] = SP[i - 1] + A[i]$ pentru $i \geq 1$. Suma oricărei ferestre de lungime K care începe la indicele i este:

$$S_i = SP[i + K - 1] - SP[i - 1].$$

Se parcurg toate ferestrele posibile calculând S_i în $O(1)$ per pas, menținând maximul și indicele asociat. Complexitatea totală este $O(N)$.

Cerința 3.

Trebuie să găsim un segment $[st, dr]$ pe care suma energiilor lui Mario este egală cu suma energiilor lui Wario, alegând segmentul cu st minim, iar la egalitate pe cel cu dr minim.

Reformulare matematică. Definim șirul diferențelor $diff[i] = A[i] - B[i]$ și vectorul sumelor prefixate:

$$P[0] = 0, \quad P[k] = \sum_{i=1}^k diff[i], \quad k \geq 1.$$

Condiția ca energiile totale să fie egale pe segmentul $[st, dr]$ devine:

$$P[dr] - P[st - 1] = 0 \iff P[dr] = P[st - 1].$$

Problema se reduce la găsirea a doi indici $p < q$ în vectorul P cu $P[p] = P[q]$, unde segmentul corespunzător este $[p + 1, q]$.

Soluție naivă — $O(N^3)$. Se verifică toate perechile de indici (st, dr) și se recalculează suma de la zero pentru fiecare segment. Această abordare obține punctaj parțial.

Soluție îmbunătățită — $O(N^2)$. Se elimină cel de-al treilea ciclu observând că suma pe segmentul $[st, dr]$ se poate actualiza incremental: pornind de la st fix, suma pentru $[st, dr + 1]$ se obține adăugând $\text{diff}[dr + 1]$ la suma deja calculată pentru $[st, dr]$. Astfel, pentru fiecare st fix parcurgem dr de la st la N , menținând suma curentă și verificând dacă aceasta este 0. Complexitatea este $O(N^2)$ și obține punctaj parțial.

Soluție intermediară — $O(N \log N)$, **nu obține punctajul maxim**. Construim vectorul de perechi $(P[i], i)$ pentru $i = 0, 1, \dots, N$ și îl sortăm crescător după valoare, cu departajare după poziție. După sortare, doi indici cu $P[p] = P[q]$ vor fi vecini în tabloul sortat. Parcurgând tabloul sortat, la fiecare pereche de elemente consecutive cu aceeași valoare identificăm un segment valid $[p + 1, q]$ (unde $p < q$ sunt pozițiile originale). Se reține segmentul cu $st = p + 1$ minim, respectiv $dr = q$ minim la egalitate de st . Complexitatea este dominată de sortare: $O(N \log N)$. Această abordare este corectă și se implementează elegant, însă pentru $N = 10^6$ poate depăși limita de timp, neobținând punctajul maxim.

Soluție optimă — $O(N)$ **cu vector de frecvență și offset**. Din restricțiile problemei, valorile $P[k]$ se află în intervalul $[-450\,000, 450\,000]$. Adăugând constanta $\text{OFFSET} = 450\,000$, toate valorile devin pozitive, permițând utilizarea unui vector static *firstPos* de dimensiune $900\,001$, inițializat cu -1 .

Algoritmul parcurge șirul o singură dată:

- Se inițializează $\text{firstPos}[\text{OFFSET}] = 0$ (valoarea $P[0] = 0$ apare înaintea primei sărituri).
- La pasul i , dacă $\text{firstPos}[P[i] + \text{OFFSET}] = p \neq -1$, segmentul $[p + 1, i]$ este valid și se actualizează soluția conform criteriilor de departajare.
- Altfel, se memorează $\text{firstPos}[P[i] + \text{OFFSET}] = i$.

Dacă nu există nicio pereche cu valori egale în P , se afișează $-1 -1$. Complexitatea timp este $O(N)$.

Echipa

Problemele pentru această etapă au fost pregătite de:

- prof. Costineanu Raluca Veronica, Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Suceava
- prof. Panaete Adrian, Colegiul Național „A.T. Laurian”, Botoșani
- prof. Popa Daniel, Colegiul Național „Aurel Vlaicu”, Orăștie
- prof. Rotar Dorin-Mircea, Colegiul Național „Samuil Vulcan”, Beiuș
- stud. Cotoi Rareș-Andrei, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Matematică și Informatică, Cluj-Napoca
- stud. Mogovan Jonathan, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Matematică și Informatică, Cluj-Napoca

- stud. Rotaru Răzvan-Alexandru, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Informatică, Iași
- stud. Mitri Robert-Cristian, Universitatea Națională de Științe și Tehnologie Politehnica, Facultatea de Automatică și Calculatoare, București
- stud. Borodi Bogdan, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Matematică și Informatică, Cluj-Napoca